

Forfatter: Skram, Erik

Titel: Udrag fra Gertrude Coldbjørnsen (Danske Klassikere)

Citation: Skram, Erik: "Gertrude Coldbjørnsen", i Skram, Erik: *Gertrude Coldbjørnsen*, udg. af Pil Dahlerup, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 8. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-skrame01-shoot-idm140171027446352/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Gertrude Coldbjørnsen

svarede den Anden og gned rundt i sin tætte Haarvækst med et duffende Lømmetørklæde.

»Jeg vidste ikke en Gang af, at der var Noget, der hed Ordrups Krat eller Mose«, svarede den Høje og saa op, »Dyrehaven kendte jeg fra min Geografi«. Hans Ledsager standsede sin Gniden og saa forundret paa ham. »De ser paa mig – tror De maaske, jeg har haft en Barndom og Ungdom som andre Mennesker?«

»Jeg maa vel efter Deres Tone svare nej.«

»Det kan De rolig gøres. Der var et irriteret Udtryk i Stemmen, hvormed disse Ord bleve udtalte. Den høje Herre hørte til de mørke Mennesker, som blive blege i Varmen, og denne Bleghed gjorde hans smaa, brune Øjne mere funkende end ellers. »Min Barndom!« sagde han med et foragtende Pust, »jeg antager, at jeg er undfangen i et fortrædeligt Øjeblik og kommer til Verden en Dag, hvor Alt gik skævt!« Han slog ud med Haanden og vendte sig helt om mod sin Tilhører. »Tror De, jeg nogensinde som Barn har set Sol paa en Mose eller snuset til denne krydrede Lugt, som trænger sig op under Træerne her? – Jeg har set Stenbro og lugtet til Regnen i Gaderne. Jeg har hele min Ungdom siddet indespærret paa en Kvist med Kedsomheden som en opsvulmet Blære i mit Hoved, naar jeg da ikke stak til Ørene i Skid som et forpint, ungt Æsel. Han holdt inde. »Jeg gider ikke tale om disse Tings«, sagde han i en anden Tone, »jeg bliver varm paa ny, der er saa meget Stof til Harne. – Ja, De har vel haft en hel anden Slags Barndom?«

»Unægtelig, og hvad De der siger, forbavser mig i høj Grad.«

»Naturligvis. Hvis Folk i Almindelighed havde gennemgaaet samme Skæbne som jeg, vilde jeg ikke lykønske Verden. Jeg er nu tilfældigvis ikke bleven nogen Kæltring, men et behageligt Menneske er jeg næppe bleven.« Stemmen var tør og ironisk.

Hans Tilhører lo og sagde hjertelig: »Nej, hør, véd De hvad, i den Retning skal De ikke klage. Jeg giver Dem en Behagelighedsattest med roligere Saravitighed end den, hvormed jeg undertiden udsteder mine andre Attester.«

»Ja ja«, svarede den Anden noget mildere, »vist er det, at jeg i den Retning har udstaaet Adskilligt. De har nu ikke kendt mig som Dreng og Student; jeg var et Skrumpelskud, indtil jeg havde arbejdet mig op til at blive Prokurator.«

»Det forstaaer jeg ikke. Jeg har aldrig kendt Dem som Ander end

den ansete Jurist; og nu, nu er De jo berømt. – Advokat i Deres Alder og med et udsøgt Klientel –».

«Aaa ba! Mine Forhold ere meget normale. Jeg har en Del at bestille og kommer en Smule ud mellem Folk; min Stilling har medført mange Bekendtskaber, det er det Hele.»

«Vilde De da bytte med mig, der slider fra Morgen til Aften og har dog ikke hundrede betalende Patienter –?»

«Men en Kone, Familie og en lykkelig Fortid!»

«Naa ja, men hvorfor er De ikke gift – der har da været Ønsker nok ude efter Dem.»

Advokaten svarede ikke straks, og óen noget yngre Læge blev bange for at have berørt en Stræng, der ikke burde været anslaaet. Han gjorde hurtig et Spørgsmaal for at slippe over Pausen.

«Er De da ikke Søn af förlængst afdøde Stiftsprovst Feddersen?»

«Jeg! – Min Fader var en afsat Præst og Tjmelærer. Han var afsat, fordi han havde givet sin Biskop en Snyder. Det er ogsaa det Bedste, jeg véd om ham.» Advokaten tav forbitret og fortsatte derpaa roligere: «Han var en haard og kold Pedant i en ynkelig økonomisk Forfatning. – Vi var to Børn, en Søster, som var sygelig, og jeg. Vort Hjem var et taabeligt Fængsel af Strængighed, Kvakleri og Bank, en aandelig og virkelig Fattigdom med et Tryk paa alle Kanter, som ikke kan beskrives. Jeg blev holdt hjerame i al den Tid jeg ikke var i Skole – i min Fritid skulde jeg skrive latinske Stile! Min Plads var i min Faders Stue med ham bag ved mig. Den slidte Vindueskarm, som var mit Bord, de fedtede, utætte Ruder, Regnen, som piskede paa dem, det skæve Hus lige overfor i den smalle Gade, mit slove Hoved, mit arrige Sind, den tyndslidte Kadettrøje, som jeg hjemme gik i Sommer og Vinter – mine haabløse Fantasier, mit Forhold til alle Kammeraterne i Skolen, som grinte ad mig, fordi jeg var latterlig klædt, og skyede mig, fordi jeg ikke havde Begreb om at være som andre Drengene, mit Had, min Fortvivlelse – aa jo, det er lyse Minder at tænke tilbage paa en Sommerdag!»

«Har De da slet ikke noget Godt at sætte ind i Billedet?»

«Et Æneste. Jeg havde en Onkel, som boede bag Børsen og var Skriver i et Ministerium. Ham havde jeg undertiden Lov til at besøge. Jeg snød mig for Resten ogsaa til ham, naar jeg gik fra Skole. Han havde et helt Bibliotek af Romaner, de sletteste, man kan tænke sig, og nogle gode imellem. Hos ham slugte jeg af disse Bøger Alt, hvad